

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Eusebiu Tu Pamphilu Ekklesiastikē Istorია

Eusebius <Caesariensis>

Mogvntiae, 1672

XV. De Blasti schismate quod factum est Romae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14478

esse principium? Dic nobis si placet? Tum ille respondit: Prophetias eò quod nihil omninò veri dicant, seipsas refellere. Sunt enim, ajebat, dissonantes & falsæ ac sibimetipsis contrariæ. Porro quæ ratione unicum esset principium, se quidem nescire profitebatur; sed tamen moveri atque impelli ut ita sentiret. Post hæc cum eum iurejurando adegissem, ut ex animi sui sententia loqueretur: juravit se verum dicere, nec se omninò scire qua ratione unus esset ingenitus Deus, se tamen ita credere. His auditis ego hominem deridens reprehendi, qui cum se Doctorem profiteretur, doctrinam suam rationibus confirmare non posset. Ceterum in eodem libro quem Callistioni nuncupavit, Romæ à Tatiano se eruditum esse testatur. Refert etiam à Tatiano elucubratum esse Questionum librum: in quo cum Tatianus obscuros se expositurum esse promississet, ipse Rhodon solutiones Questionum Tatiani peculiari opere editurum se esse profiteretur. Exstant etiam ejusdem in Hexæmeron Commentarii. Ille porro quem diximus Apelles, plurima adversus legem Mosâicam impiè est locutus; multisque libris maledicentissimis oracula divina infectatus est, dum ea confutare, & ut quidem sibi videbatur, penitus evertere, ingenti studio molitur. Verum de his hæc tenus.

Αξίς αὐτῆ σοι, ἢ πῶς δὴ ἰσχυροῦς λέγειν μίαν θεοῦ τὴν φροῦσον ἡμῶν. ἔφη, τὰς μὲν Προφητείας αὐτὰς ἐλέγχειν, διὰ τὸ μηδὲν ὅλως ἀληθῆς εἰρηκέναι. ἀσύμφωνοι γὰρ ὑπάρχουσιν, ὡς δέεις, καὶ αὐταῖς ἀντικείμενα. τὸ δὲ πῶς ἐστὶ μὴ δόξῃ, μὴ γνώσκων ἐλεγεῖν, ἔγω δὲ κινεῖσθαι μόνον. εἰτ' ἐπομοσαμένε με τάληθες εἰπὼν, ὡμνεῖν ἀληθεύων λέγειν, μὴ ἐπίσαδὸς πᾶς ἐστὶν ἀγνήνη. Ὁ Θεὸς, τὸτο δὲ πιστεύειν. ἐγὼ γελᾶσας, κατέβην αὐτῶν. διότι διδάσκαλοι εἶναι λέγων, ὅτι ἤδει τὸ διδασκόμενον ὑπὸ αὐτῶν κρατύνειν. ἐν τῷ ἀπὸ δὲ συγγράμματι Καλλιστίωνι προσφωνῶν, ὁ αὐτὸς μεμαθημένος δαι ἐπὶ Ρώμης Τατιανῶν αὐτὸν ὁμολογήσῃ φησὶ δὲ καὶ ἐσαυδάδῃ τῷ Τατιανῶν προσημαμάτων βιβλίον δι' ὧν τὸ ἀσαφὲς καὶ ἐπισηκρυμμένοι τῶν θεῶν γραφῶν ἀσάφιστα ὑποχόμενος ἔστι Τατιανῶν, αὐτὸς ὁ Ρόδων ἐν ἰδίῳ συγγράμματι τὰς τῶν ἐκείνου προσημαμάτων ἐπιλύσεις ἐκθήσασθαι ἐπαγγέλλεται φέρεται δὲ αὐτῶν καὶ εἰς τὴν ἐξαήμερον ὑπομνημα. ὁ γέτο Α' πελλῆς ὁδοῖ, μυρία καὶ τὰ Μωυσέως ἠσέησε νόμῃ. διὰ πλείονων συγγραμμάτων τὰς θεῖας βλασφημίας ἠγάγας, εἰς ἐλεγχόν τε ὡς γε δὴ ἐδόκει καὶ ἀνατηπὴν αὐτῶν, ἔμικρὰν πεποτημένῃ ἀποδοῖν ταῦτα μὲν οὖν ὡς τῶν.

CAPUT XIV.

De falsis Prophetis Cataphrygarum.

Huc refer Niceph. c. 20. l. 4.

Ceterum hostis ecclesie Dei, qui semper virtuti infestus est & malis delectatur, nec ullam unquam insidiam hominibus speciem atque occasionem prætermittit, peregrinas quasdam hæreses adversus ecclesiam pullulare iterum fecit. Quorum sectatores alii quidem venenatorum anguium instar per Asiam Phrygiamque repserunt. Qui & Montanum Paracletum, duasq; ejus comites Priscillam & Maximillam Montani Prophetissas esse jactabant.

CAPUT XV.

De Blasphemia quod factum est Romæ.

Alii vero in urbe Roma viguerunt, quorum dux fuit Florinus quidam presbyterii in ecclesia gradu dejectus; & blasphemis simili errore implicatus, qui qui-

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ΄.

Περὶ τῶν κατὰ Φρύγας ψευδοπροφητῶν.

Μισοκαλὸς γὰρ μὴν ἐς τὰ μάλα καὶ φιλοπόνητος ὢν ὁ τῆς ἐκκλησίας ἔστι Θεὸς πολέμιος, μηδένα τε μηδαμῶς τῆς καὶ τῶν ἀνθρώπων ἐπιβελῆς διπολιτῶν τρέπον, αἰρήσεις ξένας αὐτῶν ἐπιφύσας καὶ τῆς ἐκκλησίας ἐνήργησεν ὡς οἱ μὲν ἰοδόλων δίκην ἐρπετῶν ἐπὶ τῆς Ἀσίας καὶ Φρυγίας εἶπον. τὸν μὲν Παράκλητον Μοντανόν, τὰς δὲ ἔξ αὐτῶν γυναικάς Πρίσκιλλαν καὶ Μαξιμίλλαν, ὡς ἀντὶ Μοιτανῶν Προφήτιδας γενομένας ἀνυχεῖτες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ΄.

Περὶ τῶν κατὰ Βλασίου ἐπὶ Ρώμης γενομένων σχισμάτων. Οἱ δὲ ἐπὶ Ρώμης ἠκμαζόν, ὧν ἠγείτο Φλαρινός, πρεσβυτέρειος τῆς ἐκκλησίας διποπεσῶν Βλασίου τε σὺν τῷ τῶν ἁγίων.

COMMODUS.

σίω πλάσμα καλεσθημένον· οί κ' πλείους τῆς ἐκκλησίας ἀπεικονίζοντες ἐπὶ τὸ σφῶν ὑπόηγον βέλημα. Ἐάτερ· ἰδίως πρὸς τὴν ἀλήθειαν νεωτέριον περιώμενον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΣ΄.

Ὅσα περὶ Μοντανῶν ἐστὶ μετ' αὐτῶν ψευδοπροφητῶν μνημονεύονται.

Πρὸς ἡμῶν οὖν τὴν λεγομένην καὶ Φρύγας αἵρεσιν, ὅπλον ἰσχυρὸν καὶ ἀκατάλαστον ἐπιτρεπόμενος ἦν Ἀπολιναρίου, ἔκ τ' ἀπὸ μνήμων ὁ λόγος πεποιοῦτο. ἄλλως τε σὺν αὐτῶν πλείους τῶν τνικαδῶν λογίων ἀνδρῶν, ἢ τῶν ἀληθείας ὑπερμαχος ἀνίστη δυνάμεις. Ἐξ ὧν καὶ ἡμῖν ἰστορίας πλείστη τις ὑπόθεσις καταλείπεται. Δοχόμενον γὰρ τὸ κατ' αὐτῶν γενοφῆς τῶν εἰρημῶν δὴ πρὸς πρῶτον ἐπιστημαίνεσθαι ὡς καὶ ἀγαθῶν καὶ αὐτῶν ἐπεξέλθαι ἐλέγχους. ἀποδομαζέει γὰρ τὸν πρῶτον. ἐκ πλείους ὅσα κ' ἰκανωτάτη χροῖα ἀγαπητῆς Αἰρίκις Μάρκελλε ἐπιταχθεὶς ὑπὸ σέθεν συγγραψάμενος λόγους εἰς τὴν τῶν καὶ Μιλτιάδου λεγομένην αἵρεσιν, ἐφελκώτερον πῶς μὲρ νῦν διεκείμην· ὅσα δὲ πορῖα ἔδυνάμην ἐλέγχειν μὲν τὸ ψεῦδος, μαρτυρεῖν δὲ τῆ ἀληθείας δεδιώς· καὶ ἔξουλαβε μὲν, μή πη δόξω τισὶν ἐπισυγγραφεῖν ἢ ἐπιδιατάσσειν τῶν τῶν Ἐυαγγελίῳ καινῆς διαθήκης λόγῳ. ὡ μὴ τε ἀποδείξαι μὴτ' ἀφελείν δυνάτων, τῶν καὶ τὸ εὐαγγέλιον ἀπὸ πολιτεύεσθαι ἀποσημῶν. ἀποφάτως δὲ ἡρόμενον ἐν Ἀγκύρᾳ τῆ Γαλατίας, καὶ καταλαβὼν τὴν καὶ πόντον ἐκκλησίαν ὑπὸ τῆς νεῆς ταύτης ἐχῶς αὐτοὶ Φασί Προφητείας, πολὺ δὲ μάλλον ὡς δειχθήσεσθαι ψευδοπροφητείας διατεθρυλλημένων, καθόσον δυνάτων, ἔκκειν ἀπαχρόντων, ἀπὸ αὐτῶν τετέτων καὶ τῶν ἀποσημῶν ὑπὸ αὐτῶν ἐκασάτε διελέχθη μὲν ἡμέραις πλείοσιν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ὡς τῶν μὲν ἐκκλησίαν ἀγαλλιάσθαι, καὶ πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἐπιρρώσθαι. τῆς δὲ ἔξεναντίας πρὸς τὸ παρὸν δυνάτων ἐπὶ τῆς ἀντιθέτης λυπηθῆναι. ἀξιωματῶν οὖν τῶν καὶ τῶν πρεσβυτέρων, ὅπως τῶν λεχθέντων καὶ τῶν ἀντιδιαθεμένων τῶν τῶν ἀληθείας λόγῳ ὑπόμνημά τι καταλίπωμεν. παρὸν δὲ καὶ συμπρεσβυτέρη ἡμῶν Ζωτικῆ τῆ Ὁσείως, τῆτο μὲν ὅσα ἐπεσφάμεν.

dem quamplurimos ab ecclesia gremio abstrahentes, in suam sententiam perduxerunt: cum uterque seorsum novam doctrinam adversus fidei veritatem invehere laboraret.

CAPUT XVI.

Quanam de Montano & de falsis illius Prophetis memorentur.

ET adversus Cataphrygarum quidem hæresim propugnator veritatis Deus, tum Apollinarem Hieropolitanum cujus supra meminimus, tum alios cum illo quamplures doctrina & eloquentia præstantes, tanquam validum atque invictum telum excitavit. A quibus etiam uberrima nobis materia ad præsentem historiam relicta est. Unus igitur ex illis in ipso principio operis quod adversus Cataphrygas composuit, prius se cum illis nuda voce dimicasse admonet, eorumque errores coarguisse. Sic enim sermonem suum orditur: Cum jamdudum id mihi minus injunxeris Avirci Marcelle carissime, ut adversus Miltiadis hæresim opus aliquod componerem, anceps tamen atque animo dubius hæctenus subsisti: non quod aut mendacium refellere, aut veritati patrocinari minime valerem: sed quod verebar ac reformidabam, ne forte quibusdam viderer evangelicæ Novi Testamenti doctrinæ quiddam scribendo addere, & denuo statuere voluisse: cui tamen neque adjici quiddam neque adimi fas est, ab eo præsertim qui ex evangelii præceptis vitam agere instituerit. Nuper vero cum essem Ancyrae in Galatia, & ecclesiam illius loci nova illa non ut ipsi dicunt Prophetia, sed ut postea demonstrabitur Pseudo-Prophetia turbatam deprehendissem; quantum facere potui, Deo juvante tum de his ipsis, tum de reliquis omnibus quæ ab illis proponebantur, singillatim in ecclesia disserui pluribus diebus: adeo ut ecclesia quidem incredibili gaudio affecta, & in veritate fidei magno opere confirmata sit; adversarii vero tunc quidem fugati & Dei hostes non mediocri dolore percussi fuerint. Cum vero ejus loci presbyteri postularent, ut eorum quæ contra veritatis adversarios dicta fuerant, Commentarium ipsi scriptum relinquerem: adstante etiam compresbytero nostro Zotico Otreno, id quidem minime præstiti;

Hæreses Niciph. c. 23. l. 4.

